

Forberedende voksenundervisning

– FVU –

i Region Midtjylland

Rapport, december 2008

ISBN 87-7788-186-9

Forberedende voksenundervisning FVU i Region Midtjylland

Rapport, december 2008

Forfatter

Udviklingskonsulent Henning Tjørnelund, Region Midtjylland. Henning.tjoernelund@ru.rm.dk

Arbejdsgruppen

Gert Sander Jensen, gj@holstebro-vuc.dk

Otto Højgaard, ottoh@vuicsv.dk

Mona Lisa Birkø, mb@vucaarhus.dk

Henning Tjørnelund, henning.tjoernelund@ru.rm.dk

Indhold

Gennemgang af den forberedende voksenundervisning FVU, med henblik på at belyse behovet og kapaciteten i Region Midtjylland, hvor geografiske faktorer også inddrages.

Eventuelle henvendelser bedes rettet til:

Kontorchef Bodil Primso, bodil.primsoe@ru.rm.dk

Udviklingskonsulent Henning Tjørnelund, henning.tjoernelund@ru.rm.dk

Formand for VUC-samarbejdet Preben Clausen, pc@vucaarhus.dk

Der tages forbehold for trykfejl.

© Region Midtjylland 2008

Hel eller delvis gengivelse af rapporten er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Denne rapport kan downloades fra Region Midtjyllands hjemmeside www.rm.dk

ISBN 87-7788-186-9

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	3
1.1	Oversigt over tabeller.....	3
1.2	Oversigt over figurer	4
2	Sammenfatning og perspektivering	5
2.1	Sammenfatning	5
2.2	Beskrivelse af tiltag og perspektivering	5
3	Baggrund for analysen	7
4	Målsætningen for FVU-kursister i Region Midtjylland	8
4.1	Region Midtjyllands målsætning for FVU-området	9
5	Datagrundlaget for FVU-undersøgelsen	11
5.1	Svage læsere i Region Midtjylland	11
5.2	FVU-kursisternes alder, køn og uddannelse	15
5.3	FVU-indsatsen i perioden 2002-2006	18
5.3.1	Geografisk placering af udbud	18
5.3.2	VUC'ernes geografiske dækningsområder	18

1.1 Oversigt over tabeller

Tabel 1	Målsætningerne for FVU-indsatsen fordelt på kommuner i Region Midtjylland	9
Tabel 2	Svage læsere fordelt på uddannelsesniveau	11
Tabel 3	Antal læsesvage der har modtaget FVU-undervisning.	12
Tabel 4	Andelen af læsesvage fordelt på uddannelse (pct.)	14
Tabel 5	FVU-kursister fordelt på alder og køn (pct.)	15
Tabel 6	Antal fordelt på uddannelse og alder	15
Tabel 7	Antal fordelt på uddannelse og køn (pct.)	16
Tabel 8	Antal mandlige FVU-kursister fordelt på alder og uddannelse.	17
Tabel 9	Antal kvindelige FVU'er fordelt på alder og uddannelse.	17
Tabel 10	Antal FVU-kursister fordelt på kommuner.	19
Tabel 11	Antal FVU-kursister fordelt på dækningsområde.	20
Tabel 12	Antal årsværk fordelt på dækningsområder (2002-06).	20
Tabel 13	Difference mellem befolkning og antal årsværk.	22
Tabel 14	Antal FVU-kursister fordelt på fag.	22
Tabel 15	Antal FVU-årsværk fordelt på fag.	23

1.2 Oversigt over figurer

Figur 1 Læsesvage 15-69 årige fordelt på kommunerne.	13
Figur 2 Pct. læsesvage fordelt på kommunerne.	13
Figur 3 Andelen af læsesvage fordelt på uddannelse.	14
Figur 4 Uddannelsesandel fordelt på alder (pct).	16
Figur 5 VUC'ernes geografiske placering og deres dækningsområde.	18
Figur 6 Difference mellem befolkning og antal årsværk.	21

2 Sammenfatning og perspektivering

2.1 Sammenfatning

Et tæt samarbejde mellem VUC'erne, driftsoverenskomstparterne og Region Midtjylland samt en fælles forståelse og platform er afgørende, hvis de nationale og regionale mål for FVU-undervisningen skal nås.

På den baggrund bliver FVU-planerne, evalueringerne og de årlige møder mellem udbyderne af FVU og Region Midtjylland udgangspunkt for dialogen om udfordringerne på FVU-området og arbejdet med at finde fælles løsninger på udbud, kapacitet og målopfyldelse.

Målet er, at FVU udbyderne i Region Midtjylland kan tiltrække og gennemføre FVU undervisning i dansk og matematik så de nationale målsætninger kan nås.

De nationale målsætninger er:

- 40.000 FVU-kursister årligt på landsplan
- Andelen af voksne med en erhvervskompetencegivende uddannelse skal øges
- Flere skal deltage i livslang læring.

2.2 Beskrivelse af tiltag og perspektivering

Det enkelte VUC opstiller, hvert år, konkrete mål for FVU indsatsen i hvert VUC's dækningsområde. Disse mål drøftes på et fælles møde mellem Region Midtjylland, Driftsoverenskomstparterne og VUC'erne, på samme møde evalueres sidste års mål.

Der arbejdes på at øge kendskabet til FVU og de økonomiske støttemuligheder.

- Den direkte opsøgende virksomhed er meget vigtig, både i forhold til virksomhederne, men også de enkelte i FVU målgruppen.
- Et fintmasket datamateriale kan målrette informationen og den opsøgende virksomhed.
- Information til alle virksomheder om mulighederne for at få løntilskud gennem Statens Voksenuddannelsesstøtte for ansatte der følger FVU undervisning i arbejdstiden.
- Offentlige virksomheder, som har nogle af regionens største arbejdsplads, kunne gå forrest i arbejdet med at få udbredt kendskabet til FVU og SVU på egne arbejdspladser.

- Der arbejdes på at fjerne barrierer for målgruppens brug af FVU undervisning, fx bør FVU også være SU berettiget for kursister over 19 år.

3 Baggrund for analysen

Globaliseringen og herunder særligt ny teknologi har i de seneste årtier generelt reduceret jobmulighederne for ufaglærte og øget efterspørgslen efter bedre uddannet arbejdskraft.

Mange voksne med manglende basale færdigheder fungerer i dag godt i job, hvor der ikke stilles særlige krav til deres læse-, skrive- og/eller regnefærdigheder. Jobudviklingen medfører dog i stigende grad krav til at kunne læse-, skrive- og regne. De ufaglærte med utilstrækkelige basale færdigheder og/eller ringe faglige og personlige kompetencer risikerer dermed at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet, hvis ikke der sker en opkvalificering af deres uddannelsesniveau¹.

Læse-, skrive- og regnesvage i mindre grad deltager i voksen- og efteruddannelse end andre grupper. Derfor er det afgørende, at de pågældende personer har adgang til tilbud om at styrke deres basale kompetencer, når behovet opstår.

Denne analyse er udarbejdet i samarbejde mellem Region Midtjylland og VUC'erne i regionen med henblik på at etablere et fælles statistisk grundlag for planlægning, afvikling og evaluering af den regionale indsats på FVU-området.

Ifølge lovgivningen skal VUC'ernes udarbejdelse af FVU-udbudsplaner ske på baggrund af dette statistiske materiale og den løbende evaluering af indsatsen. Det er intentionen, at statistikken og evalueringerne kan blive et fælles redskab på FVU-området i Region Midtjylland, som kan give voksenuddannelsescentrene, driftsoverenskomstparterne og Region Midtjylland mulighed for:

- at få et overblik over, hvor langt vi er regionalt i forhold til at nå den nationale målsætning om 40.000 FVU-kursister på landsplan
- at synliggøre de bedste FVU-erfaringer og indsatser i forhold til at nå de regionale mål
- at bruge de bedste erfaringer på FVU-området til at videreudvikle FVU-indsatsen

Hvis evalueringerne kan blive et sådant fælles redskab kan de bruges aktivt fremadrettet ved at fremhæve viden og succesfulde erfaringer, som kan inspirere alle parterne på FVU-området. Hvis de nationale mål på FVU-området skal nås, er det helt afgørende med en omfattende og koordineret regional indsats.

¹ Baggrunden er nærmere beskrevet i regeringens redegørelse til EU-kommissionen april 2007: Danmarks strategi for livslang læring. – Uddannelse og livslang opkvalificering for alle. (Findes på undervisningsministeriets hjemmeside).

4 Målsætningen for FVU-kursister i Region Midtjylland

I Region Midtjyllands uddannelsesstrategi står der bl.a. at:

"den midtjyske region inden 2030 har et sammenhængende og vidtforgrenet uddannelsessystem, der sikrer relevante uddannelsesstilbud og understøtter en internationaliseret vækst og udvikling"

samt at:

- øge indsatsen af den forberedende voksenundervisning (FVU) med henblik på et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne
- sikre relevante udbud af uddannelse i regionens yderområder

FVU-undervisning kan give den voksne de basale færdigheder, der gør vedkommende i stand til at tage en faglært eller en ungdomsuddannelse og dermed få et reelt kompetenceløft. FVU-undervisningen kan også give den voksne en positiv oplevelse af at være på skolebænken igen og dermed give lyst til livslang læring.

Endelig kan FVU-undervisning bidrage til en højere livskvalitet, fordi den voksne bliver i stand til at deltage mere aktivt i kultur-, familie- og samfundslivet.

Ifølge Bekendtgørelse nr. 973 af 19.07.2007, § 18 stk. 2 skal det enkelte voksenuddannelsescenter opstille mål for indsatsen det efterfølgende år under hensyntagen til Regionens samlede behov.

Den nationale målsætning der er beskrevet i Danmarks strategi for livslang læring indeholder 3 overordnede målsætninger på FVU området:

- 40.000 FVU-kursister årligt på landsplan
- Andelen af voksne med en erhvervskompetencegivende uddannelse skal øges
- Flere skal deltage i livslang læring.

Der er en tæt sammenhæng mellem den nationale målsætning og de to regionale mål. Med en stigning i antallet af FVU-kursister vil der også være gode chancer for, at flere FVU-kursister deltager i livslang læring både på arbejdspladsen og i uddannelsessystemet generelt.

4.1 Region Midtjyllands målsætning for FVU-området

I 2005 var der ca. 23.000 FVU-kursister på landsplan. I forhold til det tal er Region Midtjyllands andel godt 5000 kursister. Hvis målet om 40.000 årlige FVU-kursister skal nås, betyder det, at antallet af kursister i Region Midtjylland skal øges til ca. 9000 kursister årligt.

I forhold til kommunernes relative andel af befolkningen kan det beregnes, hvor mange kursister der potentielt er i de enkelte kommuner.

Tabel 1 Målsætningerne for FVU-indsatsen fordelt på kommuner i Region Midtjylland

	Befolkningen 15-69år 2007		FVU-kursister 2005/06		O. 5 år	Mål 2015	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.		Antal	Pct.
Favrskov	30.819	3,6	216	4,4	3,6	323	3,6
Hedensted	30.468	3,5	46	0,9	2,8	337	3,7
Herning	58.622	6,8	243	4,9	5,4	635	7,0
Holstebro	39.624	4,6	61	1,2	2,2	427	4,7
Horsens	56.067	6,5	179	3,6	5,9	606	6,7
Ikast-Brande	27.545	3,2	103	2,1	3,1	312	3,5
Lemvig	15.154	1,7	9	0,2	0,7	170	1,9
Norddjurs	26.662	3,1	282	5,7	6,7	303	3,3
Odder	14.818	1,7	51	1,0	1,2	153	1,7
Randers	65.302	7,5	482	9,7	10,5	710	7,9
Ringkøbing-Skjern	39.566	4,6	150	3,0	2,8	443	4,9
Samsø	2.742	0,3	26	0,5	0,2	30	0,3
Silkeborg	60.253	7,0	324	6,6	6,5	628	6,9
Skanderborg	38.327	4,4	176	3,6	3,1	388	4,3
Skive	33.393	3,9	278	5,6	7,1	368	4,1
Struer	15.673	1,8	35	0,7	1,4	174	1,9
Syddjurs	28.264	3,3	200	4,0	4,3	301	3,3
Viborg	63.585	7,3	484	9,8	11,9	676	7,5
Århus	219.321	25,3	1599	32,3	20,5	2.053	22,7
Region Midtjylland	866.205	100,0	4944	100,0	100,0	9.036	100,0

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tabel 1 viser, at der var 4944 FVU-kursister der var bosiddende i Region Midtjylland, svarende til 21,5 pct. af hele landets FVU-kursister.

I perioden fra 2002 til 2006 gik der 18.558 kursister på VUC'erne i Region Midtjylland, hvoraf 888 var bosiddende udenfor Region Midtjylland, hvilket svarer til 4,1 pct.

Favrskov i havde i 2007 population på 30.819 personer i alderen fra 15-69 år, hvilket svarede til 3,6 pct. af de 15-69 årige i Region Midtjylland. I 2005 var der 216 FVU-kursister bosiddende i kommunen, hvilket svarede til 4,4 pct. af samtlige FVU-kursister. I en periode over 5 år² fra 2002-2006 var 3,6 pct. af regionens FVU-kursister bosiddende i Favrskov. Hvis Region Midtjyllands mål for antallet af FVU-kursister skal nås skal der i 2015 være 323 FVU-kursister i Favrskov kommune. I beregningen er der taget højde for, at Favrskov kommune kun vil udgøre 3,6 pct. af de 15-69 årige i 2015.

Aktivitetmålet for det kommende år fastlægges af det enkelte voksenuddannelsescenter, og skal beregnes som en procentdel af behovet på ca. 9.000 FVU-kursister årligt i hele Region Midtjylland. VUC'erne kan bruge denne oversigt til at fastlægge de kommende års aktivitetsmål.

² Der er valgt at bruge et rullende gennemsnit over en 5 årig periode, da erfaringer viser at der kan være store udsving i antallet af FVU-kursister fra år til år i et givent geografisk område. Det faktiske antal kursister for årene 2002 til 2006 fremgår af tabel 13.

5 Datagrundlaget for FVU-undersøgelsen

I undersøgelsen er der medtaget fire områder til belysningen af FVU-undervisningen i Region Midtjylland:

- En beregning af hvor mange svage læsere, der er i Region Midtjylland
- FVU-kursisternes alder, køn og uddannelse
- Danmarks statistiks befolkningsfremskrivning for Region Midtjylland
- En gennemgang af FVU-indsatsen i perioden fra 2002 til 2006, som er de senest tilgængelige data.

5.1 Svage læsere i Region Midtjylland

En undersøgelse foretaget af AKF på foranledning af Trepartsudvalget om Livs-lang opkvalificering viser, at der er voksne med utilstrækkelige læsefærdigheder inden for alle uddannelsesniveauer og fagområder, ligesom hver sjette elev, der forlader grundskolen i dag har utilstrækkelige læsefærdigheder. Nedenstående tabel viser, hvor mange procent svage læsere der er blandt voksne på forskellige uddannelsesniveauer.

Tabel 2 Svage læsere fordelt på uddannelsesniveau

Uddannelse	Andel svage læsere
Grundskolen som højeste fuldførte uddannelse	27 %
Gymnasial uddannelse	12 %
Faglærte	19 %
Kort videregående uddannelse	12 %
Mellemlang uddannelse	9 %
Lang videregående uddannelse	8 %

Kilde: AKF (2005), "læse-stave-svages brug af VEU"

Læsesvage defineres i undersøgelsen som personer, der selv vurderer, at deres skriftlige og mundtlige færdigheder i dansk er meget eller noget begrænset for deres muligheder på arbejdsmarkedet, eller som på et eller andet tidspunkt har modtaget specialundervisning på grund af læse- og stavevanskeligheder.

I denne analyse omfatter målgruppen alle 15-69 årige. Voksne udenfor arbejdsstyrken er medtaget fordi en del (barsel, orlov, revalidering) kun midlertidigt er udenfor arbejdsstyrken og fordi førtidspensionister, pensionister og andre uden for arbejdsstyrken kan få en øget livskvalitet ved deltagelse i FVU-

Tabel 3 Antal læsesvage der har modtaget FVU-undervisning.

	Læsesvage	Modtaget FVU (5 årig periode 2002-06)	
	Antal	Antal	Pct.
Favrskov	5.858	685	11,7
Hedensted	6.124	539	8,8
Herning	11.543	807	7,0
Holstebro	7.759	336	4,3
Horsens	11.009	1038	9,4
Ikast-Brande	5.666	484	8,5
Lemvig	3.095	119	3,8
Norddjurs	5.496	1232	22,4
Odder	2.785	223	8,0
Randers	12.890	1919	14,9
Ringkøbing-Skjern	8.045	452	5,6
Samsø	547	49	9,0
Silkeborg	11.408	1158	10,2
Skanderborg	7.042	582	8,3
Skive	6.685	1017	15,2
Struer	3.161	209	6,6
Syddjurs	5.461	745	13,6
Viborg	12.285	1800	14,7
Århus	37.288	4276	11,5
Region Midtjylland	164.147	17670	10,8

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

undervisning. I alt er der 866.205 15-69 årige i Region Midtjylland i 2006.

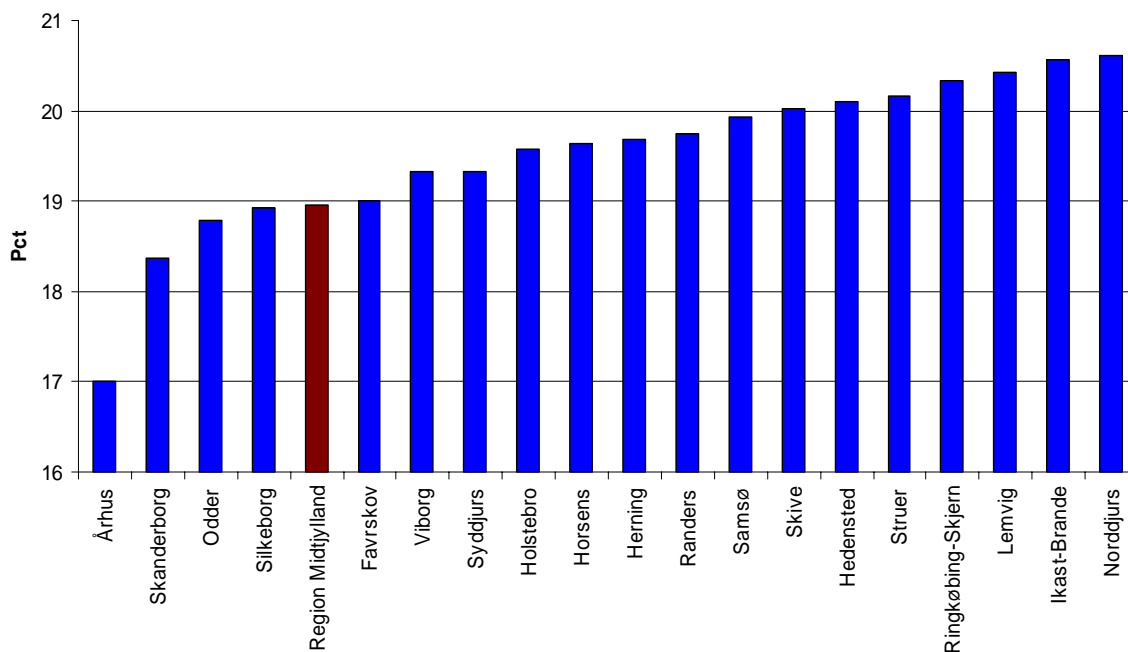
Hvis det antages, at behovet for FVU-undervisning er lig med antallet af svage læsere, kan behovet for FVU-undervisning i Region Midtjylland beregnes ud fra de voksnes uddannelsesniveau i regionen.

På lignende vis kan behovet for FVU-undervisning i den enkelte kommune beregnes ud fra uddannelsesniveaue i den enkelte kommune.

Tabel 3 og figur 1 viser, hvor stor en andel af svage læsere der er i Region Midtjylland og hvor mange der har modtaget FVU-undervisning i en periode på 5 år. Resultatet af beregningerne viser at der 19 pct. af de 15-69 årige der er svage læsere i Regionen. Der har været 10,8³ pct. der har modtaget FVU-undervisning i en periode på 5 år. Som det ses på figur 1 har Norddjurs og Ikast-Brande den højeste andel af svage læsere med 20,6 pct. Til gengæld har Norddjurs haft et højt niveau af FVU-kursister på 22,4 pct., som samtidig er regionens højeste niveau.

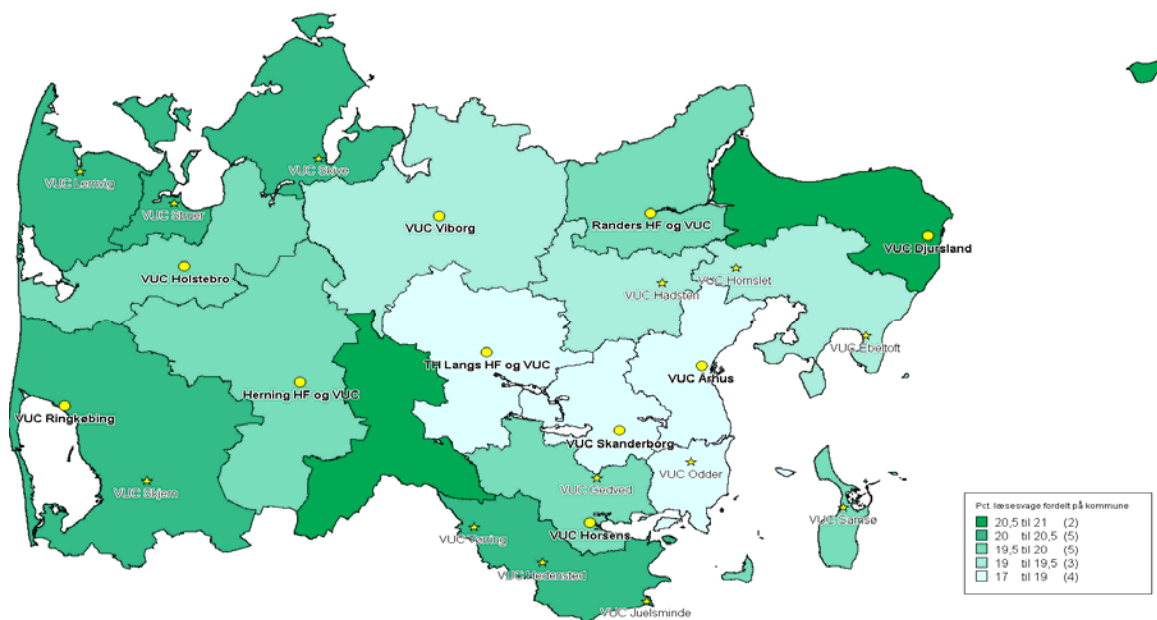
³ Reelt er tallet lavere da der i antallet af FVU-kursister ikke er taget højde for gengangere.

Figur 1 Læsesvage 15-69 årige fordelt på kommunerne.

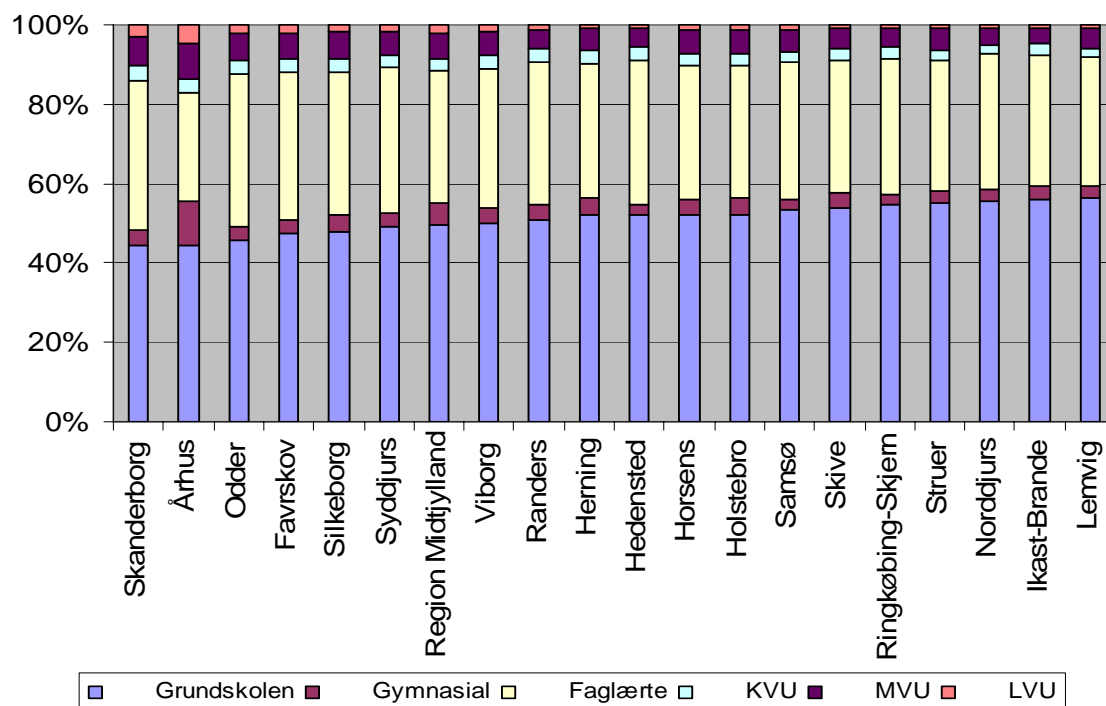

Kortet viser ligeledes den geografiske fordeling af svage læsere og det ses at der hvor andelen af befolkningen der er svage læsere er mindst koncentreret sig i det østlige midtjylland i kommunerne omkring Århus.

Figur 2 Pct. læsesvage fordelt på kommunerne.

Figur 3 Andelen af læsesvage fordelt på uddannelse.

Som det fremgår af figur 3 og tabel 4 er Skanderborg og Århus de kommuner, hvor andelen af svage læsere er mindst, hvis grundskolen er den højeste fuldførte uddannelse.

Tabel 4 Andelen af læsesvage fordelt på uddannelse (pct.).

Kommune	Grundskolen	Gymnasial	Faglærte	KVV	MVU	LVU
Favrskov	47,36	3,37	37,28	3,55	6,27	2,17
Hedensted	52,20	2,67	36,17	3,26	4,91	0,79
Herning	52,07	4,40	33,73	3,41	5,42	0,97
Holstebro	52,27	4,16	33,42	2,87	6,03	1,24
Horsens	52,23	3,87	33,76	3,08	5,78	1,28
Ikast-Brande	56,08	3,22	33,09	2,94	3,96	0,71
Lemvig	56,49	2,73	32,50	2,42	4,87	0,99
Norddjurs	55,66	2,76	34,33	2,30	4,18	0,77
Odder	45,75	3,61	38,19	3,48	6,91	2,07
Randers	50,83	4,03	35,85	3,13	4,98	1,16
Ringkøbing-Skjern	54,71	2,66	34,13	3,02	4,52	0,96
Samsø	53,55	2,63	34,21	2,66	5,57	1,39
Silkeborg	47,83	4,14	35,98	3,31	6,95	1,79
Skanderborg	44,40	3,78	37,65	4,00	7,38	2,78
Skive	53,82	3,69	33,53	2,86	5,10	1,00
Struer	55,24	2,88	32,95	2,49	5,40	1,04
Syddjurs	49,25	3,43	36,52	2,93	6,09	1,78
Viborg	50,21	3,83	34,95	3,26	5,94	1,80
Århus	44,45	11,21	27,36	3,17	9,32	4,50
Region Midtjylland	49,74	5,36	33,21	3,14	6,45	2,09

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

5.2 FVU-kursisternes alder, køn og uddannelse

Aldersfordelingen på FVU-kursisterne viser en stor spredning mellem aldersgrupperne, som gør sig gældende både for mænd og kvinder. Det er netop VUC'ernes styrke, at de i høj grad medvirker til at livslang læring er for alle. Ingen andre uddannelsesinstitutioner har så stor aldersspredning. Der er en klar overvægt af kvinder, der deltager i FVU-undervisningen. Det er kun unge under 20 år og ældre over 60 år, hvor antallet af mænd er det samme som antallet af kvinder.

Tabel 5 FVU-kursister fordelt på alder og køn (pct.).

Alder	Antal		Pct. af alder		Pct. af køn		Pct. af alle	
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
15 til 20 årige	1106	1121	49,7	50,3	10,3	14,3	6,0	6,0
20 til 25 årige	1530	1227	55,5	44,5	14,3	15,7	8,2	6,6
25 til 30 årige	1509	1013	59,8	40,2	14,1	13,0	8,1	5,5
30 til 35 årige	1489	891	62,6	37,4	13,9	11,4	8,0	4,8
35 til 40 årige	1484	985	60,1	39,9	13,8	12,6	8,0	5,3
40 til 45 årige	1270	891	58,8	41,2	11,8	11,4	6,8	4,8
45 til 50 årige	940	654	59,0	41,0	8,8	8,4	5,1	3,5
50 til 55 årige	586	451	56,5	43,5	5,5	5,8	3,2	2,4
55 til 60 årige	634	401	61,3	38,7	5,9	5,1	3,4	2,2
60 til 65 årige	130	124	51,2	48,8	1,2	1,6	0,7	0,7
65 til 69 årige	51	62	45,1	54,9	0,5	0,8	0,3	0,3
I alt	10729	7820	57,8	42,2	100,0	100,0	57,8	42,2

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Over halvdelen af FVU-kursisterne har grundskolen som deres højeste fuldførte uddannelse. Hvis man har grundskolen som højeste fuldførte uddannelse er man hurtigere til at komme i gang med FVU-undervisningen. Mens FVU-kursisterne med grundskole har en faldende deltagelse med stigende alder, ser man, at alle med en uddannelse først starter senere i livet.

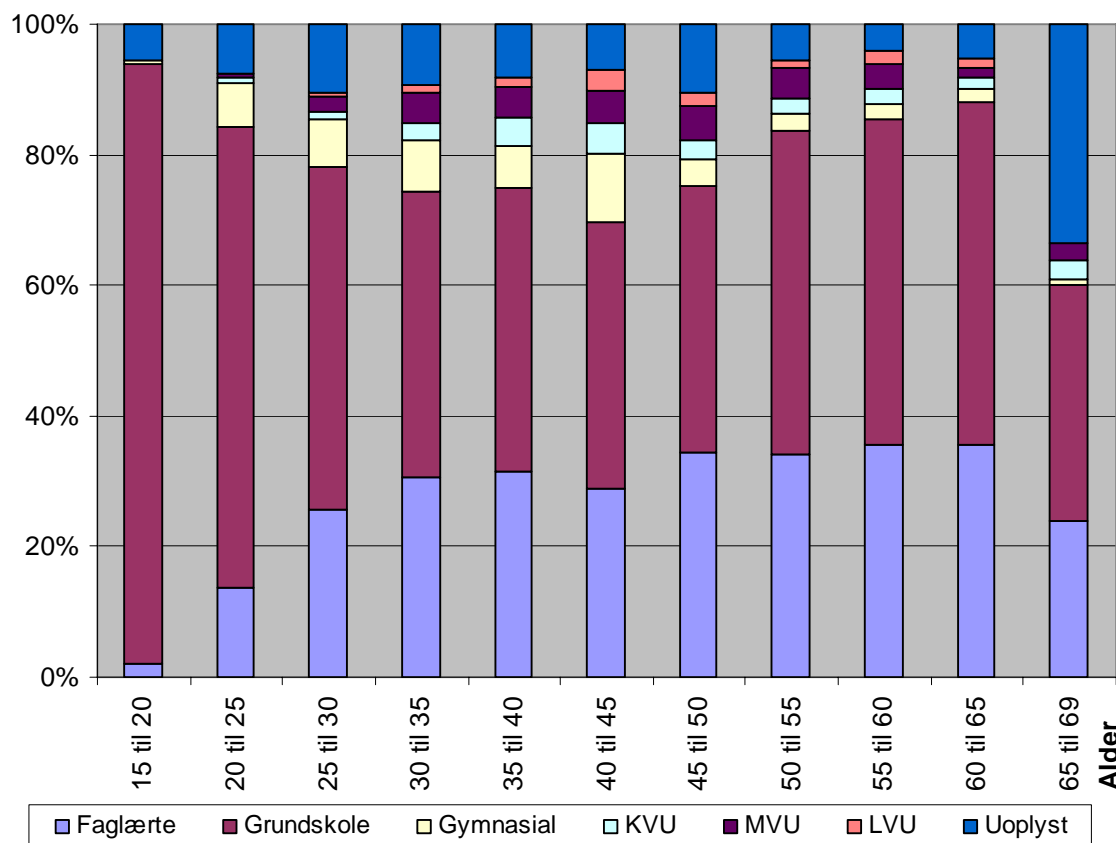
Tabel 6 Antal fordelt på uddannelse og alder

Alder	Faglærte	Grundskole	Gymnasial	KVU	MVU	LVU	Uoplyst	I alt
15 til 20 årige	43	2045	18				121	2227
20 til 25 årige	381	1939	188	20	16	2	211	2757
25 til 30 årige	648	1326	183	30	57	11	267	2522
30 til 35 årige	726	1043	188	60	114	27	222	2380
35 til 40 årige	776	1076	156	110	111	37	203	2469
40 til 45 årige	621	886	228	98	110	68	150	2161
45 til 50 årige	549	649	67	45	83	32	169	1594
50 til 55 årige	355	512	28	24	47	13	58	1037
55 til 60 årige	369	515	25	22	40	23	41	1035
60 til 65 årige	90	134	5	4	4	4	13	254
65 til 69 årige	27	41	1	3	3		38	113
I alt	4585	10166	1087	416	585	217	1493	18549

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Som det fremgår af Figur 4 er det primært personer med Grundskolen som højeste fuldførte uddannelse der i en ung alder tager FVU-kurser. Jo ældre folk bliver des flere uddannelsesretninger bliver repræsenteret af FVU-kursisterne. Når alderen på FVU-kursisterne runder de tredive år bliver en større andel med anden uddannelse i overvægt.

Figur 4 Uddannelsesandel fordelt på alder (pct).

Uanset FVU-kursisterne uddannelsesmæssige baggrund er kvinderne i overvægt bort set fra dem, der har en kort videregående uddannelse. Her ligger mændene en anelse over kvinderne. Næsten 60 pct. af FVU-kursisterne er kvinder.

Tabel 7 Antal fordelt på uddannelse og køn (pct.).

Uddannelse	Kvinder	Mænd	I alt
Faglærte	2544	2041	4585
Grundskole	5892	4274	10166
Gymnasial	723	364	1087
KVVU	183	233	416
LVU	116	101	217
MVU	394	191	585
Uoplyst	877	616	1493
I alt	10729	7820	18549

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Som det ses i tabel 8 er det specielt de helt unge mænd der vælger FVU-undervisning, mens kvinder har en tendens til større grad at vælge FVU med alderen.

Tabel 8 Antal mandlige FVU-kursister fordelt på alder og uddannelse.

Alder/Mænd	Faglærte	Grundskole	Gymnasial	KVU	MVU	LVU	Uoplyst	I alt
15 til 20 årige	16	1030	8				67	1121
20 til 25 årige	196	852	67	20			92	1227
25 til 30 årige	310	517	77	20	10	1	78	1013
30 til 35 årige	281	412	53	37	36	14	58	891
35 til 40 årige	372	385	28	56	39	18	87	985
40 til 45 årige	271	369	64	41	40	34	72	891
45 til 50 årige	212	245	42	26	29	13	87	654
50 til 55 årige	140	214	18	17	19	6	37	451
55 til 60 årige	170	172	6	10	18	12	13	401
60 til 65 årige	55	55	1	4		3	6	124
65 til 69 årige	18	23		2			19	62
I alt	2041	4274	364	233	191	101	616	7820

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Der er en lidt højere andel af kvinder med en lang videregående uddannelse der erkender deres behov for FVU-undervisning.

Tabel 9 Antal kvindelige FVU'er fordelt på alder og uddannelse.

Alder/Kvinder	Faglærte	Grundskole	Gymnasial	KVU	MVU	LVU	Uoplyst	I alt
15 til 20 årige	27	1015	10				54	1106
20 til 25 årige	185	1087	121		16	2	119	1530
25 til 30 årige	338	809	106	10	47	10	189	1509
30 til 35 årige	445	631	135	23	78	13	164	1489
35 til 40 årige	404	691	128	54	72	19	116	1484
40 til 45 årige	350	517	164	57	70	34	78	1270
45 til 50 årige	337	404	25	19	54	19	82	940
50 til 55 årige	215	298	10	7	28	7	21	586
55 til 60 årige	199	343	19	12	22	11	28	634
60 til 65 årige	35	79	4		4	1	7	130
65 til 69 årige	9	18	1	1	3		19	51
I alt	2544	5892	723	183	394	116	877	10729

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

5.3 FVU-indsatsen i perioden 2002-2006

For at få overblik over FVU-undervisningen opgøres det, hvor undervisningen geografisk er afholdt. Nedenstående tabeller og figurer skal derfor anvendes til at vise, hvor der konkret er afholdt FVU-undervisning.

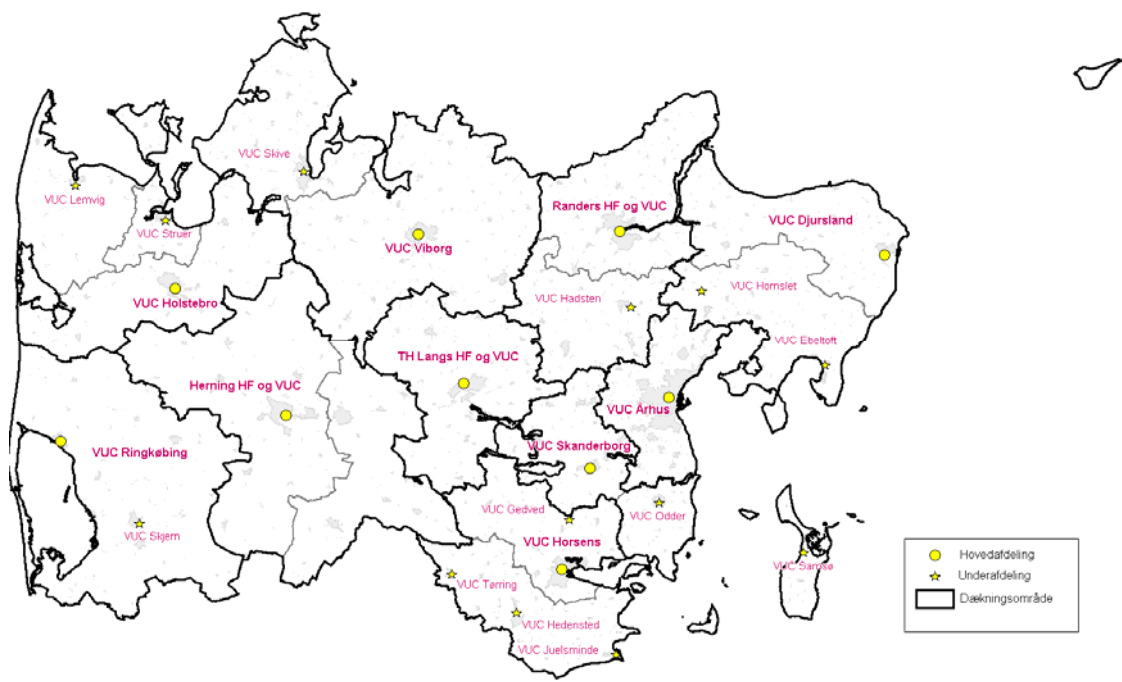
5.3.1 Geografisk placering af udbud

Ifølge BEK nr973 af 19/07/2007 § 14 stk. 1 og 2. skal voksenuddannelsescentrene give et tilstrækkeligt tilbud, så det sikres, at alle, der er berettiget hertil, kan modtage forberedende voksenundervisning inden for en rimelig geografisk afstand. Ved en rimelig geografisk afstand forstås, at tilbud om forberedende voksenundervisning skal være beliggende inden for 75 minutters befordringstid med nærmeste offentlige transportmiddel fra deltagerens bopæl, med mindre tilbuddet ligger inden for en afstand på 30 km ad offentlig vej.

5.3.2 VUC'ernes geografiske dækningsområder

VUC'ernes dækningsområder inddeler Region Midtjylland i 10 geografiske områder, som fremgår af Figur 6. Dækningsområderne i Østjylland er geografisk mindre end i Vestjylland. Til gengæld er befolkningstætheden i de østlige dækningsområder betydelig højere end i Vestjylland.

Figur 5 VUC'ernes geografiske placering og deres dækningsområde.

Tabel 13 viser fordelingen af FVU-kursisterne fordelt på bopælskommuner i perioden 2002-2006. FVU-undervisning blev først rigtigt introduceret i 2002, hvor antallet var begrænset til blot 942 FVU-kursister. I perioden frem til 2005 steg antallet til næsten 5000 FVU-kursister. Derefter skete der et fald på 1000 FVU-kursister i 2006. Faldet bliver ofte begrundet med at der har været en stigning i beskæftigelsen, hvilket har gjort, at det er svært for mange at få tid til at deltage i uddannelse.

Tabel 10 Antal FVU-kursister fordelt på kommuner.

Kommune	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
Favrskov	17	104	205	216	143	685
Hedensted	108	220	111	46	54	539
Herning	58	139	214	243	153	807
Holstebro	11	131	83	61	50	336
Horsens	158	272	179	179	250	1038
Ikast-Brande	43	129	111	103	98	484
Lemvig	8	72	25	9	5	119
Norddjurs	26	286	289	282	349	1232
Odder	19	34	70	51	49	223
Randers	142	351	517	482	427	1919
Ringkøbing-Skjern	55	100	74	150	73	452
Samsø			15	26	8	49
Silkeborg	57	279	364	324	134	1158
Skanderborg	31	133	127	176	115	582
Skive	69	179	307	278	184	1017
Struer	10	94	50	35	20	209
Syddjurs	5	157	189	200	194	745
Viborg	113	304	576	484	323	1800
Århus	12	354	890	1599	1421	4276
Region Midtjylland	942	3338	4396	4944	4050	17670

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Bortset fra kommunerne Horsens, Nord- og Syddjurs, hvor det er lykkedes at fastholde 2005 niveauet, har der været et fald i antallet af FVU-kursister i de øvrige kommuner. Det kan samtidig konstateres, at antallet af FVU-kursister er meget svingende fra år til år.

Tabel 11 Antal FVU-kursister fordelt på dækningsområde.

Dækningsområde	Fag-lærte	Grund-skole	Gymna-sial	KVU	LVU	MVU	Uoplyst	I alt
Djursland	464	1112	145	29	5	63	159	1977
Herning	282	596	38	20	10	39	73	1058
Holstebro	158	390	21	23	5	15	52	664
Horsens	357	1024	47	32	13	34	70	1577
Randers	636	1546	110	45	23	62	182	2604
Ringkøbing-Skjern	192	369	24	10	10	16	64	685
Silkeborg	315	687	37	19	18	17	65	1158
Skanderborg	217	393	62	29	11	39	54	805
Viborg	827	1444	170	75	31	85	185	2817
Århus	938	2136	393	109	84	202	463	4325
Region Midtjylland	4386	9697	1047	391	210	572	1367	17670

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Som det fremgår af tabel 14 har der været 4325 FVU-kursister med bopæl i dækningsområde Århus, mens der har været 2817 i dækningsområde Viborg. Set i lyset af antallet af personer bosiddende i dækningsområdet og antallet af svage læsere, har Viborg haft en relativ højere FVU-aktivitet end Århus.

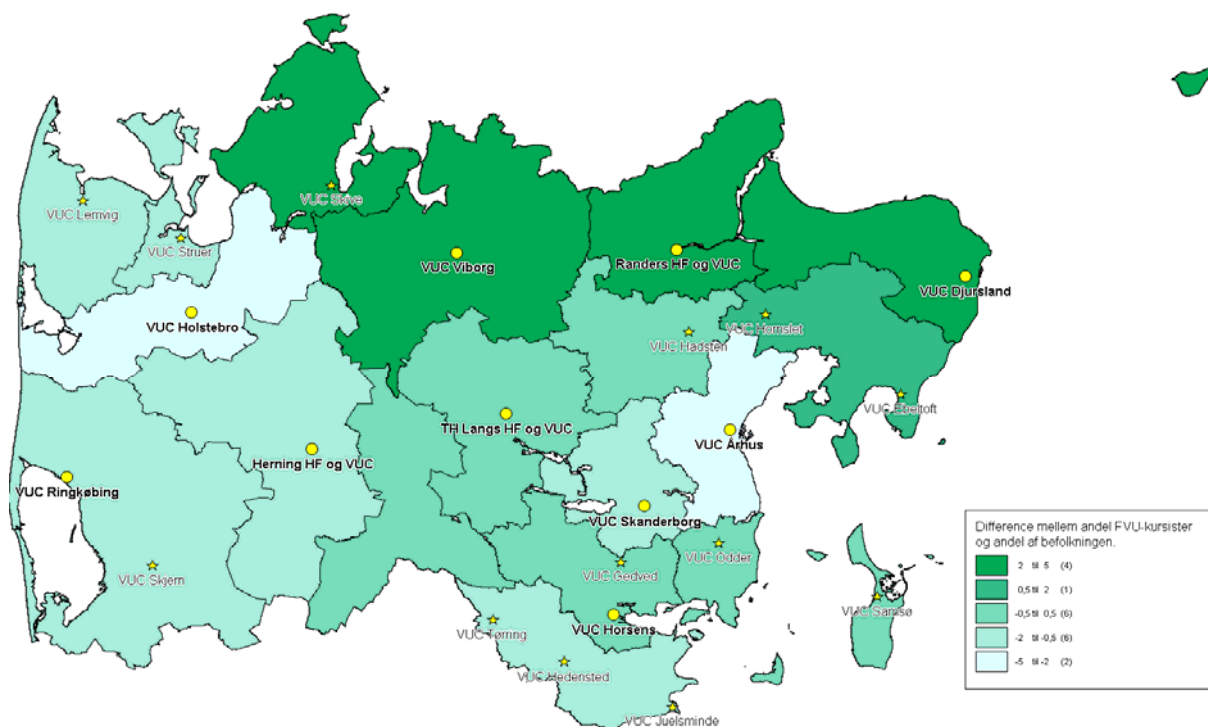
Tabel 12 Antal årsværk fordelt på dækningsområder (2002-06).

Dækningsområde	Fag-lærte	Grund-skole	Gymna-sial	KVU	LVU	MVU	Uoplyst	I alt
Djursland	22,0	50,8	6,8	1,3	0,3	3,0	6,7	90,9
Herning	15,5	31,6	2,1	1,1	0,6	2,1	4,0	56,9
Holstebro	8,2	21,2	1,0	1,2	0,2	0,9	2,9	35,6
Horsens	16,9	46,7	2,2	1,3	0,5	1,5	3,1	72,2
Randers	29,2	68,8	4,9	1,8	1,1	2,7	8,0	116,4
Ringkøbing-Skjern	10,1	20,8	1,2	0,5	0,5	0,8	3,2	37,2
Silkeborg	14,8	32,3	1,5	0,9	0,8	0,8	2,8	53,8
Skanderborg	9,6	17,0	2,8	1,3	0,4	1,9	2,3	35,2
Viborg	46,3	80,9	9,5	4,1	1,7	4,2	9,8	156,6
Århus	37,8	84,7	15,6	4,4	3,2	7,7	18,1	171,5
Region Midtjylland	210,3	454,8	47,5	17,8	9,3	25,5	60,9	826,3

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

En FVU-kursist bruger i gennemsnit 0,05 årsværk, dvs at der skal ca. 20 FVU-kursister til ét årsværk. Alt i alt er der over den 5 årige periode blevet undervist i et omfang svarende til 826,3 årsværk for personer med bopæl i Region Midtjylland.

Figur 6 Difference mellem befolkning og antal årsværk.

Figur 7 viser at den højeste aktivitet set i forhold til befolkningerne er sket i den nord-østlige del af Region Midtjylland, mens kommuner omkring Århus har haft nogenlunde den andel af FVU-kursister, som modsvarer deres andel af befolkningen.

Der har i de områder hvor aktiviteten er højest været projekter, hvor formålet har været at øge antallet af FVU-kursister.

Antallet af årsværk set i forhold andelen af befolkningen i en kommune vises i tabel 16. F.eks. har Viborg over en 5 årige periode haft 11,9 pct. af Region Midtjyllands årsværk, selvom der kun bor 7,2 pct. af Region Midtjyllands befolkning. Århus har på den anden side haft et 'underskud' af FVU-kursister på 4,7 pct. set i forhold til størrelsen af befolkningen i Århus. Men som det kunne ses i tabel 11 har Århus haft en kraftig stigning i de senere år, hvilket betyder at Århus sidst i perioden udlignet forholdet, hvis de vil være i stand til at fastholde eller øge antallet af FVU-kursister.

Tabel 13 *Difference mellem befolkning og antal årsværk.*

Kommune	Årsværk	Andel årsværk	Andel af gns befolkning	Difference	Antal personer
Favrskov	29,5	3,6	4,0	-0,4	685
Hedensted	23,1	2,8	3,6	-0,8	539
Herning	44,9	5,4	6,8	-1,4	807
Holstebro	18,3	2,2	4,6	-2,4	336
Horsens	49,2	5,9	6,4	-0,4	1038
Ikast-Brande	25,6	3,1	3,2	-0,1	484
Lemvig	6,1	0,7	1,9	-1,1	119
Norddjurs	55,5	6,7	3,5	3,2	1232
Odder	9,8	1,2	1,7	-0,5	223
Randers	86,8	10,5	6,6	3,9	1919
Ringkøbing-Skjern	23,5	2,8	4,6	-1,8	452
Samsø	1,8	0,2	0,3	-0,1	49
Silkeborg	53,8	6,5	6,8	-0,3	1158
Skanderborg	25,4	3,1	4,3	-1,2	582
Skive	58,3	7,1	4,0	3,1	1017
Struer	11,2	1,4	1,9	-0,5	209
Syddjurs	35,4	4,3	3,2	1,0	745
Viborg	98,3	11,9	7,2	4,7	1800
Århus	169,7	20,5	25,3	-4,7	4276
Region Midtjylland	826,3	100,0	100,0	0,0	17670

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tabel 14 *Antal FVU-kursister fordelt på fag.*

Dækningsområde	Dansk trin 1	Dansk trin 2	Dansk trin 3	Dansk trin 4	Matematik trin 1	Matematik trin 2	I alt
Djursland	622	353	153	64	266	106	1564
Herning	414	312	85	11	135	97	1054
Holstebro	240	163	108	12	98	84	705
Horsens	474	546	406	180	202	179	1987
Randers	462	234	112	118	51	129	1106
Ringkøbing	104	141	117	45	28	22	457
Silkeborg	168	189	212	54	64	30	717
Skanderborg	70	137	138	21	30	9	405
Viborg	1780	517	235	71	723	61	3387
Århus	2597	1408	960	434	972	805	7176
I alt	6931	4000	2526	1010	2569	1522	18558

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tabellerne 17 og 18 viser at Dansk undervisningen står for $\frac{3}{4}$ af FVU-kursisterne på VUC'erne⁴. VUC Djursland har haft 1564 FVU-kursister over en periode på 5 år, hvilket gør det til til det VUC der har haft det fjerde⁵ største antal FVU-kursister.

Tabel 15 Antal FVU-årsværk fordelt på fag.

Dækningsområde	Dansk trin 1	Dansk trin 2	Dansk trin 3	Dansk trin 4	Matematik trin 1	Matematik trin 2	I alt
Djursland	26,7	16,6	7,5	2,9	13,6	7,4	74,6
Herning	22,0	16,6	4,7	0,6	9,2	7,5	60,7
Holstebro	11,3	8,3	5,7	0,5	6,2	5,8	37,9
Horsens	19,4	23,1	17,6	6,8	10,9	11,3	89,1
Randers	20,5	10,8	6,5	6,1	3,4	8,9	56,2
Ringkøbing	4,9	7,2	6,0	2,5	1,8	1,5	23,8
Silkeborg	7,2	8,6	9,6	2,6	3,9	2,1	34,0
Skanderborg	3,2	5,8	6,0	0,9	1,9	0,7	18,5
Viborg	89,6	25,2	11,5	3,4	51,6	4,5	185,8
Århus	94,4	52,5	37,3	16,3	43,6	41,0	285,1
I alt	299,1	174,7	112,3	42,8	146,1	90,6	865,7

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

⁴ Bemærk at tabellerne 15 og 16 viser alle de FVU-kursister der har gået på et VUC i Region Midtjylland, dvs. også personer der har bopæl udenfor Region Midtjylland.

⁵ I Den seneste opgørelse fra undervisningsministeriet er VUC-Djursland opgjort til at være landets fjerde største VUC målt på antallet af VUC-kursister. Det er forkert. Fejlen skyldes bl.a. at Århus amt indrapporterede alle FVU-eksaminier på VUC's institutions nummer. Der er i denne rapport er koorigere for disse fejl.

